BUDAÖRSI MÁKSZEM ÓVODA

ELJÁRÁSREND

A DIABÉTESZES GYERMEKEK ELLÁTÁSÁRA

BUDAÖRS, 2026

1. Törvényi háttér

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 62. §

(1a) A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény - beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is - felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján az (1b)-(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.

(1b) Az intézmény vezetője a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelőoktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,

b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c) A nevelési-oktatási intézmény vezetője az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy

b) iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján biztosítja.

(1d) A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.

(1e) Az intézmény vezetője az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullét esetén az Eütv.vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki.

2. Mi a cukorbetegség?

A cukorbetegség latin nevén diabetes mellitus - röviden diabétesz, a cukoranyag-csere zavara. Több típusú diabétesz ismert. Az 1-es típusú autoimmun betegség. A szervezet téves immunválasz során elpusztítja a saját inzulintermelő sejtjeit. Az inzulin egy hormon, a vércukorszint egyik legfőbb szabályozója. Feladata segíteni a cukornak a véráramból a sejtekbe jutását, ahol energiaként hasznosul, e nélkül nem tudnak működni a sejtek. Ha nincs inzulin, a cukor a véráramban marad, miközben a szervezet éhezik. Tünete az emelkedett vércukorszint. A 2-es típusú diabétesz során a szervezet termel inzulint, de vagy nem eleget, vagy az nem tud megfelelően hasznosulni (inzulinrezisztencia). Kialakulásában erős genetikai tényezők mellett szerepet játszik a túlsúly és a mozgásszegény életmód. A 2-es típusú diabétesz főként ún. életmód-terápiával kezelhető.

A gyermekek döntő többsége az 1-es típusba tartoznak. Az inzulin az élethez elengedhetetlen, ezért a cukorbetegek egy életen át inzulininjekciók formájában pótolják maguknak. Az inzulin pótlása mellett

és azzal együtt a cukorbetegség kezelésének célja a nem cukorbetegekhez hasonló vér- cukorszintek elérése.

A kezdődő cukorbetegség tünetei

- jó étvágy melletti gyors fogyás, testsúlycsökkenés
- erős szomjúságérzet, bő folyadékfogyasztás
- gyakori vizelés: csecsemők esetén "nehéz pelenka" a megnövekedett mennyiségű vizelet miatt kicsiknél a szobatisztaság elvesztése
- nagyobbaknál éjszakai bepisilés vagy nappali gyakori mosdóba járás
- ólmos fáradtság, bágyadtság, rossz közérzet
- aceton szagú (körömlakklemosóhoz hasonló, aromás, édes) lehelet
- homályos látás
- visszatérő vagy nem múló fertőzések, gyulladások

Ha egy gyermeknél a kezdődő cukorbetegség tüneteit tapasztalhatók, haladéktalanul jelezni kell azt a szülőknek, gondviselőknek!

3. Cukorbeteg gyermekek ellátásával kapcsolatos feladatok

A diabétesszel elő gyermek ellátása érdekeben fontos a gyermek egyedi napirendjének és az inzulin napi adagolásának megismerése;

- annak megértése, hogy a napirend módosítása milyen keretek között lehetséges, s a napirend egyes pontjainak be nem tartása milyen következményekkel jár;
- a mozgás diabéteszre gyakorolt hatásának ismerete;
- azt tudni, hogyan lehet megelőzni és felismerni a vészhelyzeteket, s mi a teendő ezekben a helyzetekben;
- a folyamatos cukorszint figyelő szenzorral / inzulinadagoló pumpával rendelkező gyermek esetén az eszközök értesítéseinek figyelemmel kiserese.

Ha gyermek hány - a hányás diabéteszben veszélyes - a szülőket azonnal értesíteni kell. A második hányás után a gyermekorvosi ügyeletet értesíteni kell. Ha a szülők nem elérhetők, a gyereket mentővel kell kórházba vitetni.

Ha a gyermek belázasodik, akkor a szülőket értesíteni kell, akik kötelesek a gyerekért jönni.

4. Étkezés biztosításának megszervezése

Az étkezés a gyermek nevére kiállított orvosi szakvélemény javaslata alapján történik. Diétás étkezés esetén a dietetikus, a gyermek nevére kiállított orvosi szakvélemény alapján állítja össze az étlapot, a szénhidrát mennyiséget figyelembe véve. Az orvosi szakvéleményt a szülő az óvoda és a dietetikus rendelkezésére bocsájtja. Az óvoda a gyermek számára háromszori étkezést biztosít (tízórai, ebéd és uzsonna) az óvodai tartózkodás idejének függvényében.

Az óvodás korosztály számára a diabétesz étkeztetés térítésmentes a Tartós beteg igazolással. Az étkezés megrendelését az óvoda végzi. Az étkezés lemondását a szülő telefonon vagy e-mailben teheti meg reggel 9.00-ig. Az étkezés lemondását a következő naptól tudjuk figyelembe venni.

A szülő feladata a napközbeni vércukor ingadozást kiegyenlítő keksz, gyümölcs, gyümölcspüré …stb. biztosítása. Ezeket a csoportszobában a pedagógusok egy névvel ellátott dobozban tárolják, felhasználásukat/elfogyasztásukat követően a szülő köteles a pótlásukról a lehető legrövidebb időn belül gondoskodni. Szükséges minden keksz, üdítő CH mennyiségének a jelölése a csomagoláson, melyet bekészítenek a gyermek dobozába.

A szülők feladata minden rendelkezésükre álló- a gyermek óvodai ellátását segítő- orvosi lelet, szakvélemény, elérhetőség folyamatos frissítése, átadása: a gyermek diabetológus kezelőorvosának, házi gyermekorvosának telefonszáma, valamint saját telefonos elérhetőségük biztosítása a gyermek óvodai tartózkodása alatt.

A diabéteszes gyermek óvodai ellátásának – reggeli érkezéskor mért vércukorszint mértéke, mozgásos tevékenységek előtt/ után mért vércukorszint, diétás vagy normál étkezés – egyénileg meghatározott mértékét a gyermek diabetológus szakorvosa határozza meg. Ez az írásos dokumentum határozza meg a gyermek ellátásának óvodai kereteit, tehát ezek az adatok minden cukorbeteg gyermek esetében egyediek!

5. Személyi feltételek megteremtése, a munkarend kialakítása

A cukorbeteg gyermek csoportba történő besorolása előtt egyeztetés történik a csoportban dolgozó pedagógusokkal. A pedagógusok munkarendjének kialakítása során biztosítani szükséges a cukorbeteg gyermek ellátásához azt a pedagógust, akinek ismere van az ellátás módjáról! Ez minden esetben előzetes egyeztetést igényel, konkrét személykijelölést kíván a gyermek ellátására a délelőtti és a délutáni műszakban egyaránt, és komoly figyelmet kell fordítani a nyári időszakban és a csoportösszevonások esetében is. A diabéteszes gyermek napi gondozási feladatait a szülő joga és kötelezettsége is átadni a pedagógusnak, nincs az a szakkönyv vagy tanfolyam, mellyel ez kiváltható lenne. A diabéteszes gyermek fogadását a szülőkkel való konzultációval kezdjük, melyet nyugodt körülmények között teszünk meg, időt hagyva az eszközök kipróbálására és a kérdések feltevésére. A szülők szóban és írásban is átadják a gyermek intézményi gondozásának tervét: a gyermek diabéteszes napirendjét, mely illeszkedik az óvoda napirendjéhez. Ezt követi egy “diabéteszes” beszoktatás is, amikor a szülő az óvodai normál élet közben is megmutatja, elmondja a teendőket, és 1-2 nap alatt átadja azt a diabétesz segítőknek.

6. Szülői házzal való kapcsolat kiépítése, orvosi dokumentáció ismerete, a gyermek napirendjének megismerése

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén szükséges a gyermek ambuláns lapjának a bekérése. (GDPR szabályzat/ különleges adat megismerése és tárolása) Az ambuláns lap tartalmazza az adható napi/étkezések szénhidrát (CH) mennyiséget és az inzulin adagolását. Az ambuláns lapot megküldjük az étkezést biztosító konyha dietetikusának, illetve a gyermek fejlődési naplójába kerül.

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén az óvodába érkezést megelőzően személyes konzultációs lehetőséget kérünk a szülőktől, melyen minden – a gyermekkel közvetlen kapcsolatba kerülő kolléga részt vesz. A megbeszélés során szülői elmondásra az óvodapedagógusok jegyzetet készítenek, mely többek között a következőket tartalmazza:

- A reggeli ébredés ideje – inzulin mennyisége – elfogyasztott CH mennyiség/ reggeli étkezés formája
    - Óvodába történő érkezés várható időpontja

  - Vércukorszint mérések ideje a nap folyamán
  - Tízórai étkezés ideje, arra elfogyasztott CH mennyiség/ étkezés formája – gyümölcs
  - Délelőtt végzett kedvelt tevékenységtípusok (pl. mozgás időtartama)
  - Ebéd időpontja, elfogyasztott CH mennyiség
  - Uzsonna időpontja, elfogyasztott CH mennyiség
  - Óvoda elhagyásának várható időpontja
  - Vacsora/pótvacsora/éjszakai mérések - gyakorisága
- További információk bekérése a szülőktől:
  - Jelzi-e gyermek, ha vércukorszint ingadozást érez? Melyek a tünetei?
  - Mennyire önálló? Mennyire együttműködő?
  - Mennyire megbízható az étkezési kontrollja? Elfogadja – e kínált ételt?
- Milyen ételeket fogyaszt szívesen /mely ételeket utasítja el?

A cukorbeteg gyermek ellátása során mind az intézmény, mind a szülői ház biztonságérzetét erősíti, ha a felek folyamatosan elérhetőek egymás számára a gyermek intézményben való tartózkodása ideje alatt. Ezért olyan telefonszámot kérünk a szülőtől, amelyen a hívást minden esetben fogadják. A szülők bizalmának elnyerése és megtartása meghatározó az együttműködésben, s különösen nagy jelentőséggel bír ez a cukorbeteg gyermekek esetében. A szülői jelzések fogadása, az intézményi szabályokhoz alakítható külön kérések teljesítése segíti a mindennapos feladatvégzésünket. Az óvodai csoportszoba kialakítása során a cukorbeteg gyermek eszközeinek az elhelyezésére fix helyet kell biztosítani:" Nasi doboz „telefonhoz csatlakoztatható eszköz.

7. Napirend kialakítása

Az óvodai csoport napirendjének és programjainak a kialakítása során figyelemmel kell lenni a cukorbeteg gyermek ellátásának sajátosságait: vércukorszint mérések ideje, étkezések ideje, inzulin adagolásának ideje-helye, mozgástevékenység hatása.

Javasolt a napirendi pontok közül azokat egybehangolni, amelyek nagy szervezést igényelnek. Ilyen a déli időszak, mely magában foglalja az udvarról történő beérkezést, az ebédeltetés és a délutáni pihenő előkészítését.

A napirendi tevékenységek kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a csoportban dolgozó pedagógus általában nincs egyedül a csoporttal, folyamatosan számíthat dajka vagy a pedagógiai asszisztens jelenlétére.

A napirendben kiemelt figyelmet igényel a mozgásos tevékenységek szervezésének ideje.

A normál vércukor érték egészséges ember esetében: 4-7 mmol/l, a diabéteszes gyermeknél tágabb határ megengedett, általában a 3.6- 10 mmol/l vércukorérték az elfogadott. Diabéteszes gyermeknél a magas érték meghatározása diabetológus hatásköre.

Az inzulinnal kezelt gyermekeknek testmozgás előtt és után is többlet szénhidrátmennyiségre és/vagy kevesebb inzulinra van szükségük. A mozgás hatására a vércukorszint rövid idő alatt (5-10 perc) alacsony tartományba (3.6 mmol/l) kerülhet! Ebben az esetben többlet szénhidráthoz kell juttatni a gyermek szervezetét. Magas vércukorértéknél (12 mmol/l felett) pedig kerülendő a mozgástevékenység.

Általánosságban elmondható, hogy a mozgást nem szabad elkezdeni, ha a vércukor 3.6 mmol/l alatt vagy 12 mmol/l felett van. 3.6 mmol/l alatt a megkezdett mozgás hypoglikémiát fog okozni, míg 12

mmol/l felett egyéb élettani hatások miatt a vércukorszint csökkenés helyett inkább még magasabbra emelkedik.

A szülővel egyeztetve a cukorbeteg gyerekek is részt vesznek a mozgásos foglalkozáson.

A mozgásos tevékenysége során az alábbi szempontok szerint járunk el:

- Mozgás előtt, közben és után is fontos külön figyelmet fordítani a cukorbeteg gyerekekre.
- Vércukorszint mérést végzünk a mozgás előtt – alatt – után, az egyéni sajátosságok figyelembevételével, szükség szerint.
- Figyeljük a gyermek figyelmeztető tüneteit a mozgástevékenysége alatt. Ha a cukorbeteg gyerek viselkedése eltér a megszokottól, hirtelen elfárad, leül, vagy a rá jellemző, egyedi tüneteket mutatja, le kell ültetni és a vércukorértékét vércukorméréssel szükséges ellenőrizni.
- Alacsony vércukorérték esetén plusz szénhidrátfogyasztás szükséges, ha a vércukorszint rendeződött, a mozgás folytatható.
- Minden esetben biztosítjuk, hogy a gyermek közelében legyen gyümölcslé, keksz, szőlőcukor és a vércukormérő.

8. Az ellátás tervezése és megvalósítása

A cukorbeteg gyermek integráltan vesz részt az óvodai nevelésben. Törekszünk arra, hogy egy óvodai csoportban csak egy cukorbeteg gyermek legyen. A csoportban dolgozó óvodapedagógusok a pedagógiai asszisztens és a dajka támogatásával végzik a gyermek napközbeni ellátását. Az ellátáshoz szükséges eszközök:

- Vércukor mérő/ tesztcsík
- Inzulinadagoláshoz toll/pen vagy inzulinpumpa
- Napló, az értékek bejegyzéséhez – inzulinadagoló toll/pen esetén

Az eszközöket a szülő biztosítja, javasolt egy erre rendszeresített hátizsákot beszerezni a gyermek számára. A hátizsák további tartalma lehet a Glucagon nevű kit(készlet) életmentő eszköz

A rendszeres vércukormérés a cukorbeteg gyermek számára a hétköznapok része. A vércukormérés segít megelőzni az esetleges rosszulléteket és segíti a kiegyensúlyozott, nem-cukorbetegekhez hasonló vércukorprofil elérését.

A gyermek vércukorszintjének mérését a szülő által megadott időpontban mérjük / az inzulinpumpa által mért értéket a telefonhoz csatlakoztatható eszközön nyomon követjük

Általános eljárásban, a mérést, az alábbi esetekben szükséges elvégezni:

- étkezés előtt és esetleg utána 1-1.5 órával
- mozgás előtt és után
- indokoltság esetén: a gyerek nem jól érzi magát, az alacsony vagy a magas vércukorszint tüneteit mutatja.
- Vércukor tartományok:
    - 3.6 mmol/ alatt alacsony vércukorszint hypoglikémia, (“hipó”)
    - 4-10 mmol/ között normál, jó vércukorszint.
    - 10 mmol/ felett magas vércukorszint hyperglikémia (hyper)
- Inzulin pótlása:

Az inzulin pótlásának módja az injekció, melyet tollal/pennel vagy inzulinpumpával adagolunk. Az eszköz a kezelőorvos javaslatára kerül kiválasztásra és a gyermek hátizsákjában megtalálható. Az inzulin adagolását mindig az egyedi inzulinigény határozza meg, melyet a szülő a Naplóba jegyez fel. Az inzulin beadása során a naplóban rögzített mennyiséget és időpontot követjük, ettől eltérni a szülővel való egyeztetést követően lehet. A beadás helyét (comb, kar, has) a szülő kérésének megfelelően választjuk meg.

Az inzulin beadása egyrészt nagy figyelmet igényel a felnőtt részéről, másrészt intimitást igényelhet a gyermek részéről, ezért lehetőséget biztosítunk a külön helyiségben történő beoltásra. Ebben az esetben az óvodai csoport felügyeletét biztosítani szükséges más kolléga bevonásával.

Alacsony vércukorszint (hypoglikémia – 3.9 mmol/l alatti vércukorérték

Veszélye minden inzulinnal kezelt cukorbeteg esetén fennáll, súlyos esetben eszméletvesztést, akár életveszélyes állapotot okozhat. Az enyhe vércukorkilengések a cukorbeteg hétköznapok részei. Sokszor még az egészen kicsi gyerekek is megbízhatóan képesek ezt jelezni. Egyéni, de jellegzetes tünetei vannak, melyeket időben felismerve és közbeavatkozva a komolyabb rosszullét kiküszöbölhető. Nagyon fontos, hogy a gyermek egyedi tüneteit ismerjük, és időben beavatkozva megelőzzük az eszméletvesztést.

Leggyakoribb okai:

- késve elfogyasztott, kimaradt vagy nem elegendő szénhidráttartalmú étel
- testmozgás
- túl sok inzulin Tünetei:
    - “mintha részeg lenne”
    - sápadtság, remegés, verejtékezés
    - gyengeség, bizonytalanság
    - a szokásostól eltérő feszült, ingerlékeny viselkedés, esetleg agresszió
    - koncentráció-zavar
    - hirtelen jött fáradtság
    - koordinálatlan mozgás, szédülés
    - szélsőséges esetben görcsök, eszméletvesztés,

Teendők hypoglikémia esetén:

- Vércukormérést követően a mért vércukorértéknek megfelelően, a szülővel egyeztetett mennyiségben adunk plusz szénhidrátot a gyereknek (pl. 1-2 dl gyümölcslé, cukros ital, pár szem szőlőcukor, néhány szem keksz). A plusz elfogyasztott cukornak köszönhetően a vércukorszintnek gyorsan, 10-15 perc alatt helyre kell állnia, és a tünetek megszűnnek. Hogy erről megbizonyosodjunk, hypoglikémia után 15 perccel érdemes a vércukorszintet visszamérni.
- A Glucagon nevű kit (készlet) életmentő eszköz, glükagon nevű hormont tartalmazó injekció, mely izomba beadva gyorsan és jelentősen emeli a vércukorszintet, így életmentő a nyelni már képtelen, eszméletlen cukorbeteg számára. A gyermek tartózkodási helyén, szobahőmérsékleten vagy hűtőben lehet tárolni, a gyermekek hátizsákjában megtalálható.
- Fontos információ: 10 éves kor alatt csak a fele adagot adjuk be a gyereknek! Forrás: https://szurikataalapitvany.hu/tunetek-vercukormeres-vercukoreredmeny/vercukor-ertekek/
- Ha nincs lehetőségünk azonnal megmérni a hypoglikémia tüneteit mutató gyermek vércukrát, akkor is javasolt kb. 15 gramm gyorsan felszívódó szénhidrát adása, mivel a hypoglikémia

esetén ez nagyobb segítséget jelent, mint az esetleges tévedés esetén a magas vércukorszint további emelésének káros hatása. Természetesen utána, amint lehetséges, a vércukorszintet ellenőriznünk kell.

Mit NE tegyünk hypoglikémia vagy annak gyanúja esetén?

- Ne hagyjuk magára a gyereket!
- Ne küldjük el ételért a dajka nénihez vagy a csoportszobába!
- Ne késlekedjünk a beavatkozással!
- Ha a gyerek nem tud nyelni, eszméletlen, TILOS etetni-itatni a fulladásveszély miatt!

Magas vércukorszint (hyperglikémia) a 10 mmol/l feletti érték.

Rossz közérzetet okoz, de közvetlen életveszélyt nem. Hosszú távon ugyanakkor a kilengő vércukorértékek károsítják az ereket, ezért kerülni kell a kívánatosnál magasabb értékeket.

Tünetei:

- megnövekedett szomjúságérzet
- gyakori vizelési inger
- indokolatlan fáradtság, kimerültség
- homályos látás
- zavartság, koncentrációzavar
- száraz, viszkető bőr
- rossz közérzet, fejfájás
- tartósan magas, fél-egy napot meghaladó, jelentős vércukorkilengés esetén hányás, gyomorfájdalom, acetonos lehelet, légszomj léphet fel.

Teendők hyperglikémia esetén:

- Vércukormérést követően korrigálunk, rendezzük a vércukorszintet. A vércukorszint rendezésében segít, ha ilyenkor sokat iszik a gyermek (cukormentes italt, leginkább vizet vagy üres teát), szükség esetén plusz inzulin beadása is szóba jön. Az inzulinok között nagy különbségek lehetnek, a korrekció szükségességéről és annak módjáról a szülőt kell megkérdezni.
- Ha a gyermek zavart, erőlködve, sípolva vesz levegőt, lehelete aromás, közérzete rossz, haladéktalanul értesítjük a szülőket, gondviselőket! A vércukorszint rendezése mellett sokszor orvosi beavatkozás is szükséges. Magas vércukorszint esetén a vér ketonszintjének az ellenőrzése is szükséges, ami ma már a vércukormérőhöz hasonló kisgéppel megvalósítható. Ezzel ma már épp oly rutinszerűen ellátjuk a diabéteszes gyerekeket, mint a vércukormérővel.
- Magas vércukorszint, emelkedett vér ketonszint azonnali kórházi ellátást, infúziós kezelést igényel.
- A megelőzésére fontos figyelni, ezért szükséges (többek közt) a rendszeres vércukormérés, ellenőrzés. Különösen igaz ez inzulinpumpát használó gyermekeknél, akiknél a pumpa nem várt technikai problémája viszonylag rövid idő alatt inzulinhiányos állapotot és meredeken emelkedő vércukorszintet eredményezhet.

HÁNYÁS ESETÉN AZONNAL ÉRTESÍTENI KELL A SZÜLŐT!

9. Ünnepek, születésnapok, intézményen kívüli programok

Az óvodai ünnepek és születésnapok, kirándulások, séták megrendezése nagy körültekintést igényel, ha cukorbeteg gyermek van a csoportban. A tervezés és szervezés során ügyelni kell az alábbiakra:

- A program ideje a napirendben
- Külső helyszín esetén a lehetőségek felmérése
- Étkezés, nassolás formája, ideje, mennyisége
- Mozgástevékenység formája, ideje, mennyisége
- A program lebonyolítása közben a cukorbeteg gyermek tevékenységének megfigyelése, a vércukorszint előzetes egyeztetést igényel

10. Az elfogadás és befogadás segítése – közösségépítés

A cukorbeteg gyermek gyermekközösségbe való beillesztése rendkívüli figyelmet és tapintatot igényel, a gyermekek teljes értékű tagjai óvodai közösségünknek.

A csoportba való besorolásánál az általános szempontokon túl ügyelünk arra, hogy egy csoportba lehetőleg egy cukorbeteg gyermek kerüljön. A csoporttársak és a szülők tájékoztatása elengedhetetlen a beiratkozást követő szülői értekezleten. Eddigi tapasztalataink alapján elmondható, hogy az egészséges gyermekek szüleinek közössége pozitív módon, támogatóan fogadja a helyzetet. A gyermekek először kíváncsisággal fordulnak új társuk felé, de hamar megtanulják, hogy figyelemmel kell lenni irántuk.

A cukorbeteg gyermek felé történő tapintat és őszinteség a saját állapotáról nagyon fontos a nevelésünk során. Ezzel építjük ki azt a bizalmat, mely segítséget nyújt a mindennapokban.

11. Eljárásrend hatálybalépése

A munkatervet az intézmény igazgatója készítette a nevelőtestület közreműködésével. Hatálybalép: 2026. november 4-én.

BUDAÖRSI MÁKSZEM ÓVODA OM azonosító: 202684 2040 Budaörs, Patkó u. 2.

Miehle Anna
igazgató

1. SZ. MELLÉKLET

Szülői/törvényes képviselői kérelem

1-es típusú diabétesszel élő gyermek speciális ellátására

Alulírott _____ a Nkt. 62.§ (1c) bekezdésben foglaltak alapján kérelmezem, diabétesszel élő gyermekem részére a speciális ellátást az alábbi tartalommal:

- vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

A gyermek neve:

A gyermek születési helye/ideje:

Anya születési neve:

A gyermek lakcíme:

A gyermek TAJ száma:

Szülő/ gondviselő telefonszáma/e-mailcíme:

Budaörs,

Aláírás

2. SZ. MELLÉKLET

Adatfelvételi lap cukorbeteg gyermek óvodai felvételére

A gyermek neve:

A gyermek születési helye/ideje:

Anya születési neve:

A gyermek lakcíme:

A gyermek TAJ száma:

Szülő/ gondviselő telefonszáma/e-mailcíme:

A cukorbeteg gyermek óvodai felvétele esetén szülői elmondásra feljegyzünk egy részletes 24 órás napirendet:

Ébredés ideje – inzulin mennyisége – elfogyasztott CH mennyiség/ reggeli étkezés formája	
Óvodába történő érkezés várható időpontja	
Vércukorszint mérések ideje a nap folyamán	
Tízórai étkezés ideje, arra elfogyasztott CH mennyiség/ étkezés formája – gyümölcs	
Délelőtt végzett kedvelt tevékenységtípusok (pl. mozgás időtartama)	
Ebéd időpontja, elfogyasztott CH mennyiség	
Uzsonna időpontja, elfogyasztott CH mennyiség	
Óvoda elhagyásának várható időpontja	

További információk bekérése a szülőktől:

Jelzi-e gyermek, ha vércukorszint ingadozást érez? Melyek a tünetei?	
Mennyire önálló? Mennyire együttműködő?	

Mennyire megbízható az étkezési kontrollja? (Eszik-e titokban?)	
Milyen ételeket fogyaszt szívesen a gyermek? / mely ételeket utasítja el?	
Elfogadja – e a kínált ételt?	

További tájékoztatás az óvoda részéről a szülő/gondviselő felé:

Óvodai feladat:

- Orvosi szakvélemény bekérése a szülőtől
- Tartósan beteg igazolás bekérése a szülőtől
- Étkezések megrendelése a szakorvosi javaslat alapján

Szülő feladata:

- Orvosi szakvélemények és Tartósan beteg igazolások benyújtása
- Hiányzás esetén az étkezés lemondása telefonon vagy e-mailben reggel 9.00- ig
- „Nasi doboz" biztosítása, melyben keksze, üdítő, gyümölcspüré található, amelyet a gyermek szívesen elfogyaszt és szükség szerint pótolja az étkezést. Szükséges minden keksz, üdítő CH mennyiségének a jelölése a csomagoláson, melyet bekészítenek a gyermek dobozába.
- Az óvodai időszakra összeállított táblázat, amely tartalmazza az étkezésekre vonatkozó tudnivalókat olyan tekintetben, hogy a mért vércukorszint függvényében mikor mennyi CH mennyiséget kapjon a gyermek, mely esetekben iktassunk be plusz vércukormérést és mennyi a déli inzulin mennyisége. (3. sz. melléklet)
- A délelőtti gyümölcsfogyasztás meghatározására egy táblázat összeállítása:

	5 CH	10 CH	15 CH
Alma (100 g / 7 CH)	72 g	143 g	215 g
Banán (100 g / 23 CH)	22 g	44 g	66 g

- Diabétesz napló rendszeres vezetése
- Hátizsák biztosítása, melyben a gyermek ellátásához szükséges eszközök folyamatosan biztosítottak (vércukorszint mérő tesztcsíkkal, diabétesznapló, üdítő, szőlőcukor, glukagon-injekció (narancssárga), szülő/több sürgősségi személy elérhetősége)
- Gyermeke állapotában, illetve kezelésében bekövetkező változásokról tájékoztatást ad az óvoda felé és az ambuláns lapot az óvoda rendelkezésére bocsájtja.

Szülői engedélyezés az alábbiakra terjed ki:

- A csoportba tartozó szülőtársak tájékoztatása.
- A csoportba tartozó gyermekek számára az életkoruknak megfelelő tájékoztatása a diabéteszes gyermek szükségleteiről, az esetleges krízisállapot legfontosabb ismertetőjegyeiről.
- A gyermeket ellátó óvodai dolgozó számára a vércukor mérését és inzulin beadása.
- Szükség esetén azonnali segélyhívószám hívása.
- Az óvoda kiképzett dolgozója számára - szükség esetén- gyermekének külön kérés nélküli Glukagon-injekció beadása.

- Az óvoda szükség esetén megoszthassa a gyermeke egészségügyi állapotával kapcsolatos információkat az illetékes személyekkel.

„Eljárásrend a diabéteszes gyermekek ellátására” című dokumentum megtalálható az óvoda honlapján: www.makszemovi.hu

Megbeszélésen részt vettek:

Név	**Aláírás**

Budaörs,

3. SZ. MELLÉKLET

Napirendi adatlap cukorbeteg gyermek óvodai ellátásához

(inzulinadagoló tollal/pennel kezelt gyermek esetén)

Gyermek neve:

Szülő neve, elérhetősége:

1.Étkezés - óvodai étkezés időpontja: 9.00 (tízórai) - ….ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés
pl. 3,9 alatt	2 dl gyümölcslé + 1 keksz (ch)	

2.Étkezés- óvodai étkezés időpontja: 12.00 (ebéd) - ….ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés
	10 ch gyümölcs	

3.Étkezés- óvodai étkezés időpontja: 15.00 (uzsonna) - ….ch mennyiség Mérés időpontja:

Cukormérés eredménye	Teendő	Megjegyzés

Egyéb tudnivalók:

Torna - mozgás –kirándulás/séta esetén:

4. SZ. MELLÉKLET

Nyilatkozat speciális feladatban való részvétel vállalásáról

A Nkt. 62.§ (1c) bekezdésben foglaltak alapján vállalom az óvodaigazgató által kijelölt speciális feladatot a diabétesszel élő gyermek ellátását az alábbi tartalommal:

- vércukorszint szükség szerinti mérését,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.
- Egyéb:

Budaörs,

……..

Munkavállaló